

APSKAITOS INFORMACIJA

Sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo principai

I. Įvadas

Sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo metodika pagrįsta Lietuvos Respublikos Elektroninių ryšių įstatymu, Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2006 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-767 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 28 d. įsakymo Nr. 1V-1164 „Dėl sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ ir įsakymu Nr. 1V-738 „Dėl apskaitos atskyrimo taisyklių ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 2002 m. kovo 7 d. Europos parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) (OL 2002L 108), 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL 2002 L 108) ir Europos Komisijos 2005 m. rugsėjo 19 d. rekomendacija 2005/698/EB dėl apskaitos atskyrimo ir sąnaudų apskaitos sistemų elektroninių ryšių reguliavimo sistemoje (OL 2005 L 266).

Remiantis Taisyklėmis ir Europos Sąjungos direktyvomis bei rekomendacijomis, yra įdiegta Apskaitos atskyrimo ir sąnaudų apskaitos pagal pilnai paskirstytų sąnaudų metodą sistema, kurios koncepcinį pagrindą sudaro veikų kaštų apskaitos sistema pagrįsta Activity Based Costing (ABC) metodu.

Šis metodas skiriasi nuo tradicinių sąnaudų vertinimo būdų tuo, kad leidžia efektyviau paskirstyti paslaugoms (produktams) tiek tiesiogines, tiek netiesiogines sąnaudas. Pagrindinė ABC metodo taikymo prielaida yra ta, kad produktai ar paslaugos kuria poreikį veikoms, kurios savo ruožtu kuria poreikį ištekliams.

II. Bendrieji sąnaudų paskirstymo ir apskaitos atskyrimo principai

1. Sąnaudų paskirstymas ir apskaitos atskyrimas grindžiamas šiais principais: priežastingumo, kaupimo, objektyvumo, pastovumo, skaidrumo, naudingumo, patikimumo.
2. Sąnaudų apskaitos ir apskaitos atskyrimo duomenys gaunami iš buhalterinės apskaitos registru.
3. Pajamų, pardavimo apimčių, turto ir įsipareigojimų apskaitos duomenys yra gaunami iš buhalterinės apskaitos registru.
4. Ataskaitinis laikotarpis yra finansiniai metai, sutampantys su kalendoriniais metais.

III. Sąnaudų paskirstymas

Patiriamos sąnaudos yra paskirstomos toms paslaugoms (produktams), kurios nulėmė tų sąnaudų atsiradimą. Patiriamos sąnaudos taip pat skirstomis į tokias ekonomines grupes, kokių reikalauja Taisyklės. Visos patiriamos sąnaudos galutinių paslaugų (produktų) atžvilgiu priskirtos bent vienai šių kategorijų: tiesioginės, netiesioginės, bendrosios (ne daugiau 10 proc. visų sąnaudų), nepaskirstomos. Tiesioginės paskirstomos toms paslaugoms (produktams), kurios tiesiogiai nulėmė tų sąnaudų atsiradimą. Netiesioginės sąnaudos paskirstomos per tarpinius sąnaudų centrus toms paslaugoms (produktams), kurios netiesiogiai nulėmė tų sąnaudų atsiradimą. Bendrosios sąnaudos paskirstomos paslaugoms (produktams) pagal tiesioginių ir netiesioginių sąnaudų sumą. Nepaskirstomos sąnaudos yra priskiriamos ne elektroninių ryšių paslaugoms (produktams).

Išskirti vidaus veiklos procesai reikalingi galutinės paslaugos (produkto) vertei kurti, t.y.

teikti galutines paslaugas (produktus). Atliekamų vidaus veiklų rezultatas gali būti išmatuojamas, naudojant sąnaudų nešiklius, kaip veiklos matavimo vienetus. Remiantis Taisyklėmis, sąnaudų nešiklis yra veiksnys, lemiantis konkrečių sąnaudų susidarymą (susiformavimą), pagal kurią tos susidariusios (susiformavusios) sąnaudos sąnaudų apskaitos sistemoje paskirstomos sąnaudų centrams ir (ar) galutinėms paslaugoms (produktams). Taip pat išskirti išteklių naudojami tam tikriems vidaus veiklos procesams atlikti.

Kaip atskira sąnaudų grupė išskiriama protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža, kuri prilyginama veiklai reikalingo kapitalo suteikimo sąnaudoms. Protingumo kriterijų atitinkanti investicijų grąža apskaičiuojama kaip veikloje naudojamą kapitalo apimtį ir kapitalo kainos (kaštų) sandauga.

IV. Apskaitos atskyrimas

Apskaitos atskyrimo sistema – tai sistema, kuri atskiria pajamų, sąnaudų, turto bei išipareigojimų apskaitą pagal tam tikrus verslo vienetus. Verslo vienetų yra ne mažiau nei rinkų, kuriose AB Lietuvos radijo ir televizijos centrai yra nustatytas apskaitos atskyrimo įpareigojimas. Taip pat yra išskirtas nereguliuojamų elektroninių ryšių paslaugų verslo vienetas bei kitos veiklos (ne elektroninių ryšių) verslo vienetas.

Pajamos, sąnaudos, turtas bei išipareigojimai paskirstomi verslo vienetams pagal verslo vienetų naudojamą pajamų, sąnaudų, turto bei išipareigojimų apimtį, t.y. pagal tai koku mastu pajamos, sąnaudos, turtas bei išipareigojimai naudojami verslo vieneto veikloje.

V. Baigiamosios nuostatos

Remiantis Taisyklėmis iki kito ataskaitinio laikotarpio šeštojo mėnesio 1 dienos AB Lietuvos radijo ir televizijos centro tinklapyje skelbiama metinė ataskaita, išskyrus konfidencialią informaciją.